

Voorkomen van infecties tijdens uw verblijf

Elke opname of behandeling in een ziekenhuis betekent voor iedere patiënt een verhoogd risico op het krijgen van een infectie. Met behulp van een aantal maatregelen proberen de medewerkers dit risico zo klein mogelijk te houden. Deze folder geeft u informatie over welke maatregelen dit zijn en wat u zelf kan bijdragen aan het voorkomen van een infectie. Als er bij u een infectie wordt geconstateerd, kunnen extra maatregelen noodzakelijk zijn. Ook hierover wordt in deze folder uitleg gegeven.

Micro-organismen

De mens draagt op de huid, in de neus, de mond en de darmen miljarden micro-organismen met zich mee, vooral bacteriën. Ze hebben het erg naar hun zin op vochtige, warme plekjes. De meeste van deze bacteriën zijn niet ziekmakend en vervullen zelfs een nuttige functie. In de darmen helpen ze bij de vertering van voedsel en op onze huid bieden ze bescherming tegen bacteriën die geen deel uit maken van onze 'vaste bewoners'.

Er zijn maar enkele soorten bacteriën die ziek kunnen maken. Gezonde mensen hebben daar een goede afweer tegen. In onze contacten met andere mensen of met materialen, pakken we micro-organismen op, maar geven ze ook af aan anderen. Dit gebeurt vele malen per dag. Soms is de afweer niet zo goed meer in staat ons te beschermen tegen de ziekteverwekkers. Er kan dan een infectie optreden.

Wordt u opgenomen in een ziekenhuis, dan kan het zijn dat u ook een verminderde afweer heeft of krijgt. Dit kan komen door een operatie of behandeling die u heeft ondergaan, of gewoon omdat u ziek bent. Bij uw verzorging, bij onderzoek en behandeling zijn veel mensen betrokken. Bij intensieve en frequente contacten worden meer micro-organismen uitgewisseld. Het is heel vervelend dat in het ziekenhuis de bacteriën vaak minder gevoelig zijn voor antibiotica. Infecties met dergelijke 'ziekenhuis-bacteriën' zijn helaas moeilijk te bestrijden. Hieronder vindt u uitleg over micro-organismen, besmetten, infectie en ontsteking.

Micro-organismen:

verzamelnaam voor virussen, bacteriën en schimmels.

Besmetten:

het overbrengen van (ziekmakende) micro-organismen van de ene naar de andere plaats.

Infectie:

Het zich handhaven en vermenigvuldigen van micro-organismen in weefsels waardoor een plaatselijke ontsteking of ziekte van het gehele lichaam ontstaat.

Ontsteking:

De reactie van het lichaam op binnengedrongen en zich vermeerderende micro-organismen. Signalen die op een infectie wijzen zijn roodheid, zwelling, koorts en pijn.

Maatregelen om infecties te voorkomen

Micro-organismen worden vooral door handen en materialen overgebracht. In het ziekenhuis worden maatregelen genomen om die overdracht zoveel mogelijk te voorkomen.

- Vooral bacteriën maar ook virussen worden onder andere overgebracht door de handen. Daarom wassen artsen, fysiotherapeuten, verpleegkundigen en anderen zo vaak hun handen en dragen ze geen ringen, horloges of armbanden. Ze kunnen in plaats van water ook een andere methode gebruiken die snel en doeltreffend werkt: de handen alcohol.
- Instrumenten en apparaten moeten goed schoon zijn. Schoon kan variëren van goed gereinigd tot gesteriliseerd. Een tussenvorm van deze twee is gedesinfecteerd.
- Ter bescherming van de dienstkleiding wordt dikwijls een overschort gedragen. Een mond/neusmasker is nodig wanneer via de lucht micro-organismen (druppeltjes, stof) verspreid kunnen worden. Ook het dragen van handschoenen is één van de eerste maatregelen om besmetting en verspreiding van micro-organismen tegen te gaan.

Hieronder vindt u meer uitleg over reinigen, desinfecteren en steriliseren.

Reinigen:

is het verwijderen van vuil (vlekken, stof) en daarmee van micro-organismen.

Desinfecteren:

is het doden van een groot aantal micro-organismen door chemische middelen of door hitte.

Steriliseren:

is het doden van alle micro-organismen die op het voorwerp aanwezig zijn.

Reiniging in het ziekenhuis

In stof en vuil zitten veel micro-organismen. Daarom wordt voorzichtig met stof omgegaan: er worden geen zwabbers en stofdoeken gebruikt. Ook op vochtige oppervlakten groeien micro-organismen flink; er wordt dan ook niet zo vaak meer gedweild. In plaats daarvan gebruikt men vochtige doeken of speciaal materiaal dat stof aan zich bindt. De schoonmaak ziet er daardoor in het ziekenhuis wat anders uit dan u thuis gewend bent, maar is wel zo effectief.

Isolatiemaatregel

Het kan nodig zijn dat u geïsoleerd moet worden verpleegd, waardoor verspreiding van micro-organismen vaak voorkomen kan worden. Voor deze isolatiemaatregel kunnen twee redenen zijn, te weten:

- U heeft tekenen van een infectie (bijvoorbeeld de wond geneest niet goed, u geeft sputum op, u heeft last van diarree enz.). De bacterie of virus die mogelijk de reden van uw ongemak is, kan een probleem voor andere patiënten zijn. We nemen extra isolatiemaatregelen om te voorkomen dat micro-organismen worden overgedragen op andere patiënten.
- U heeft een verminderde afweer waardoor het nodig is dat u beschermd wordt tegen micro-organismen van andere patiënten, medewerkers en bezoek.

Afhankelijk van het type micro-organisme en uw ziekte bestaan verschillende isolatievormen. Deze vormen variëren van, het gebruik van alleen patiëntgebonden materialen, een éénpersoonskamer, tot een éénpersoonskamer met een sluis, gesloten deuren en maatregelen ten aanzien van persoonlijke beschermingsmiddelen voor personeel en bezoek. Indien extra maatregelen worden genomen kan de verpleegkundige die u verzorgt u uitleggen waarom dit is.

Medewerkers

Ook artsen en ander (medisch) personeel kunnen een infectie krijgen en (ziekmakende) micro-organismen doorgeven aan anderen. Om te voorkomen dat ze een infectie krijgen, moeten wanneer er een kans op besmetting is een soms mond/neusmasker, handschoenen, schort en een bril dragen. Dat wil niet zeggen dat u altijd een infectie heeft. Het zijn standaard maatregelen ter bescherming van hen zelf. Hebben artsen of medewerkers zelf een infectie dan moeten ze maatregelen nemen om te voorkomen dat ze anderen besmetten.

Kunt u zelf iets doen?

Onbedoeld kunt u zelf ook besmettingen veroorzaken. Voor een belangrijk deel kunt u dit met hele eenvoudige maatregelen voorkomen:

- Was regelmatig uw handen.
- Vermijd onnodig (hand)contact met wonden, infusen en katheters.
- Volg de (extra) maatregelen die voor u gelden consequent op.

Wat kunnen bezoekers doen?

In de regel kunt u gewoon bezoek ontvangen ook als u in isolatie verpleegd wordt. Bezoekers kunnen ook een bron zijn van infecties, bijvoorbeeld als zij verkouden zijn of een steenpuist hebben. In beide gevallen kan het nodig zijn dat bezoekers zich eerst melden bij de verpleegpost. De extra maatregelen als kledingvoorschriften kunnen ook voor hen nodig zijn, evenals het gebruikelijke wassen en desinfecteren van de handen. Bezoekers kunnen uiteraard ook bacteriën via de handen meenemen en verspreiden.

Tot slot

Wij zijn ons ervan bewust dat de gang van zaken voor u ingrijpend en onaangenaam kan zijn met name wanneer u geïsoleerd moet worden verpleegd. Het is echter nodig om besmetting van mede-patiënten en medewerkers te voorkomen. De medewerkers van Gelre ziekenhuizen zijn altijd bereid om vragen te beantwoorden en te bekijken of ze eventuele problemen samen met u kunnen oplossen. In eerste instantie kunt u hiervoor terecht bij uw behandelend arts en bij de verpleegkundige. De deskundigen infectiepreventie kunnen u meer specifieke informatie geven.